

Розділ четвертий. НАУКОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЖИТТЯ.

4.A1. ВІДДІЛЕННЮ РЕЛІГІЄЗНАВСТВА 25:

здобутки, вианування й очікування

А) Здобутки Відділення. Відділення релігієзнавства (ВР) на автономних засадах організації його діяльності було утворене в структурі Інституту філософії імені Г.С.Сковороди 25 років тому Постановою Президії НАН України. Коротко про основні наші здобутки за ці роки:

- 1) Сформовано українське релігієзнавство як самостійну сферу гуманітарного знання, виокремлено різноманіття його дисциплінарних утворень і опрацьоване проблемне поле філософії релігії, її історії та історіософії, політології, етнології та правології, інституційовано практичне релігієзнавство як окрему сферу знання і практики.
- 2) Здолано опійне світоглядне бачення релігії, проведено об'єктивне вивчення конфесійного різноманіття релігії в їх природі та історії, обґрунтовано й утверджено в країні при діяльній участі Відділення свободу віросповідань, толерантність міжконфесійних відносин.
- 3) Відділами ВР виконано 29 наукових тем, підготовлено 223 науково-аналітичних та науково-експертних матеріалів для владних інституцій, різних організацій, конфесій.
- 4) Формуванням на своїй базі Української Асоціації релігієзнавців Відділенням вдалося об'єднати науковців з фаху країни на вирішення різноманіття наукових релігієзнавчих проблем, а відтак інституювати українське релігієзнавство як цілісне постійно координоване ВР полідисциплінарне утворення.
- 5) Під грифом Відділення видрукувано (окрім півторитисячі наукових статей в різних позавідділенівських виданнях) 119 індивідуальних і колективних монографій, 136 наукових збірників, 8 підручників і навчальних посібників, 228 періодичних видань (квартальник «Українське релігієзнавство»-80, щорічник «Релігійна свобода» –20, місячник «Релігійна панорама» -132). Особливо значимими видруками ВР є: праця «Академічне релігієзнавство» (2000), «Релігієзнавчий словник» (1996), десяти томник «Історія релігії в Україні». 14 книг із циклу «Свобода буття релігії», 12 – із циклу «Християнство в Україні і світі», по 4 – із циклу «Релігія – Світ – Україна» та «Релігія в її сутності, структурі і функціональності», 7 - із циклу «Мислителі української діаспори», 6 – із циклу «Україна-Ватикан» і двох книжники «Україна релігійна» та «Релігієзнавство України», видрук в Москві двох томника «Религиоведение Украины» та ін. Готуємо до видруку двох томну «Українську Релігієзнавчу Енциклопедію».
- 6) ВР постало організатором чи співорганізатором більше 300 різноманітних за змістом і форматом теоретичних і практичних конференцій з видруком їх матеріалів і практичних рекомендацій. Зокрема маємо вже 26 конференцій циклу «Історія релігії в Україні» (Львів), 14 – з циклу релігійної свободи (Київ), по 6 – з циклу «Україна-Ватикан» (різні міста) та «Авраамістичні релігії України в їх історії і сьогоденні» (Галич). Проволяться щорічні травневі Дні релігійної свободи.
- 7) Саме з ініціативи і домагань Відділення Міністерством освіти було включено релігієзнавство до переліку обов'язкових дисциплін вузівських навчальних планів, що сприяло утворенню в низці університетів кафедр і факультетів релігієзнавства. Співпрацюючи із 16 університетами і духовними навчальними закладами, нами опрацьовано програми і прочитано там більше 10 релігієзнавчих курсів і спецкурсів. Видрукувано з них навчальні посібники і підручники, надано через діючу при Відділенні Спецраду Д 26.161. 03 допомогу у підготовці висококваліфікованих фахівців із фаху – докторів (38) і кандидатів (більше сотні) наук.
- 8). Протягом всього 25-річчя Відділення мало творчу співпрацю із Комітетом/Департаментом у справах релігії і національностей, працювало в його науково-експертних радах, готувало для нього низку науково-експертних матеріалів. Входили до

науково-експертних рад інших державних інституцій, зокрема Служби Президента, Кабміну, СБУ, міністерств закордонних справ, освіти, культури, юстиції та ін. Однією із наших заслуг є наявність в країні загалом толерантних міжконфесійних відносин, партнерських відносин Церкви і держави.

9) ВР налагодило зацікавлену співпрацю із понад 30-тю конфесіями країни. Маємо регулярні зустрічі з ними. Працюємо в Українському Біблійному Товаристві, співпрацюємо із Всеукраїнською Радою Церков і релігійних організацій. Працюємо викладачами в православних і греко-католицьких духовних навчальних закладах. Утворено Раду релігійних меншин України при Українській Асоціації релігієзнавців. Готуємо експертні матеріали на прохання конфесій і правових інституцій з приводу діяльності певних конфесійних спільнот.

10). Заслуга Відділення – презентація української релігієзнавчої науки і входження її у світовий науковий простір з фаху. Відділення постає асоційованим членом чотирьох міжнародних релігієзнавчих спільнот, Парламенту релігій світу. На його основі утворено Координаційну Раду з релігієзнавства країн Східної Європи. Лише за останні 10 років маємо 143 науковцевіздів у більше 20 країн світу на різні заходи із фаху. Приймали в себе більше 150 зарубіжних науковців. Маємо договори творчої співпраці з низкою зарубіжних вузівських інституцій.

Б) Відзначення 25-річного ювілею Відділення. Основним заходом із відзначення Ювілею Відділення було розширене урочисте засідання його Вченої Ради, яке відбулося 16 вересня в Актівому залі по вулиці Трьохсвятительській 4. Прозвучала коротка інформативна доповідь «Академічному релігієзнавству України 25 років» керівника Відділення професора Анатолія Колодного, яка опублікована окремою брошурою з назвою в додатку виконаних Відділенням планових наукових тем і всіх 475 його монографічно-збірничково-часописних видруків.

Ювіляра насамперед вітала його матірня установа – Інститут філософії НАН України. Тут, окрім зачитаного Вченим секретарем Інституту Олегом Кисельовим вітання від імені директора академіка Мирослава Поповича, було нагородження співробітників Відділення Почесними грамотами. Нагородні знаки Президії НАНУ не надійшли вчасно.

Комісію Верховної Ради з питань духовності на урочистості представляв і вітав Відділення заступник її голови професор Віктор Єленський. Прозвучало вітання й від очільника Міністерства культури України міністра Ніщука. Окреме вітання було від Департаменту у справах релігії та національностей МКУ, виголошене його директором Андрієм Юрашом. Ювілярти одержали ще й нагородні грамоти Міністерства культури.

Звучали вітання ВР з нагоди ювілею і від ректорів низки університетів, деканів філософських факультетів чи завідувачів релігієзнавчих кафедр. Так, надійшло вітання від ректорів - Чернівецького національного університету ім. Ю.Федьковича проф. С. Мельничука, Слово'янського університету штату Вашингтон М. Вінничука, Житомирського державного університету ім. Івана Франка проф. П. Сауха, Рівненського державного гуманітарного університету проф. Р. Постоловського, Черкаського державного технологічного університету проф. О.Григора. Звучали вітання від деканів філософських факультетів Київського університету ім. Тараса Шевченка та Одеського університету ім. Іллі Мечникова – відповідно А.Є. Конверського та О.В. Чайковського. Було зачитане доцентом С. Головащенком вітання від кафедри філософії та релігієзнавства Національного університету «Києво-Могилянська академія», доцентом С.Здіоруком – від Інституту національної безпеки України.

Емоційно вітали ювіляра зав. кафедрою культурології Київського педуніверситету ім. М.Драгоманова проф. Віктор Бондаренко, зав. кафедрою релігієзнавства Київського національного університету ім. Тараса Шевченка Євген Харківченко, професор Бригам'янського університету (США) Говард Біддулф. Надійшло вітання від кафедри філософії Хмельницького нацуніверситету, представлене Ярославом Ювсечком.

Виступали керівники обласних осередків Української Асоціації релігієзнавців: Тернопільського - проф. Е. Бистрицька, Чернівецького – проф. В. Докаш, Волинського – проф. Л. Кондратик, Рівненського – проф. Н. Стоколос, Хмельницького – проф. Л. Виговський, Полтавського – проф. Р. Сітарчук, Вінницького – Т. Беднарчик, Дніпропетровського – проф. М. Мурашкін.

Вітали Відділення проф. Дм. Степовик (Київ), проф. В. Бодак (Дрогобич), проф. І. Богачевська (Київ), проф. А. Киридон (Київ), проф. А. Бойко (Київ), докторська сім'я Лубських (Київ), доц. Т. Шамсутдінова-Лебедюк (Рівне), Оксана Рудакевич (Тернопіль) та Ірина Климук (Луцьк). Вітав би нас і керівник Донецького осередку УАР Ігор Козловський, якби його не тримала в ув'язненні влада так званої ДНР.

Державний заповідник «Давній Галич» на ювілеї представляв Семен Побуцький, а Львівський Музей історії релігії Володимир Гаюк. Надійшло вітання від директора Кременецького медучилища ім. Арсена Річинського Петра Мазура, Одеського науково-дослідницького центру «Компаративістика досліджень релігії» Едуарда Мартинюка та Тернопільського Центру духовної культури Елли Бистрицької.

Надіслав вітання від імені Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій головуєчий тоді в цій Раді керівник Всеукраїнського Союзу Церков євангельських християн-баптистів Валерій Антонюк.

Інститут релігійної свободи на урочистості представляв і вітав ювіляра О. Заєць, а Молодіжну Асоціацію релігієзнавців України представляв її Президент Руслан Халіков.

Від конфесій раніше всіх до Відділення із широкою трьохсторінковою позитивною оцінкою роботи ВР вітання надійшло за підписом Предстоятеля УГКЦ Святослава. Воно було виголошене на урочистості отцем Ігорем Шабаном. Тепле слово на адресу Відділення виголосив старший єпископ Церкви Християн віри євангельської-п'ятидесятників Михайло Паночко. Від мусульман вітальне слово сказав муфтії Духовного управління мусульман України УММА Саїд Ісмаїлов, від спільноти свідомості Крішні Ач'юта дас. Було вітання від Управління Церкви Ісуса Христа Святих останніх днів. Від себе (а не від Церкви Московського патріархату) слово сказав протоієрей Георгій Коваленко. Вітання від Чернівецької Біблійної семінарії надіслав її ректор В. Малик, а від спільноти Чернівецьких християн віри євангельської єпископ П. Карпов. Від Буковинської конференції АСД надійшло вітання за підписом П. Кирилюка, В. Гунька та І. Чернушки. Очікуваного офіційного вітання від Церкви Київського Патріархату Відділення не одержало, хоч всі знають роль Відділення у творенні Церкви КП і в збереженні за анафемованим Філаретом архієрейства. На урочистості із словом вітання виступив лише професор Київської Духовної Академії УПЦ КП професор Дмитро Степовик.

Відділення релігієзнавства за активну діяльність в різноманітні своїй виявів на релігієзнавчій ниві нагородило своїми грамотами низку організацій, обласних осередків УАР і окремих науковців. Нагороди вручав заст. керівника ВР проф. Олександр Саган.

Учасники урочистого засідання Вченої Ради вшанували хвилиною мовчання тих, хто в останнє двадцятиріччя пішов від нас у вічність, залишивши свої наукові здобутки.

Колектив Відділення релігієзнавства щиро вдячне тим, хто прилучився до відзначення його 25-річного ювілею, за їхнє добре слово і щирі побажання. Ювілей припав на тяжкі часи нашої діяльності, зумовлені постійним недофінансуванням Відділення, невиправданим скороченням штату і структури, взагалі питанням його майбутнього буття. В своїй роботі нині ми тримаємося у своїй плідній діяльності насамперед завдяки тому релігієзнавчому патріотизму, який нас не полишає за умов 0,5-0,7 посадової оплати, відсутності фінансування видруків, конференцій, відряджень.

3. Фрагменти з текстів деяких вітань.

ДЕПАРТАМЕНТ У СПРАВАХ РЕЛІГІЇ МІНІСТЕРСТВА КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

Прикметним є те, що Відділення релігієзнавства є ровесником Української незалежності і його розвиток та діяльність тісно пов'язані із становленням у нашій державі справедливої свободи совісті та свободи релігії, розвитком громадянського суспільства на засадах демократії, гуманізму, толерантності та дотримання прав людини. Відділення релігієзнавства є визнаною та глибоко шанованою науковою інституцією, внесок якої у розвиток наукової думки, а також формування державної політики у сфері свободи совісті та релігії є беззаперечним (За підписом директора А.Юраша).

ВСЕУКРАЇНЬКА РАДА ЦЕРКОВ І РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Ми висловлюємо Вам свою шану і вдячність, адже Відділення релігієзнавства за особливої чверті століття в історії України відіграло свою стратегічно значущу роль. Слід відзначити цінність Ваших досліджень, висновків, спостережень і прогнозів щодо процесів, які відбуваються у житті Українських Церков і релігійних організацій. Особлива Вам вдячність за те, що наукова еліта, попри всі труднощі, жертвовно і віддано виконує своє призначення. Відзначаємо Вашу фаховість і завзяття. Ваша праця є не просто теоретичними дослідженнями, а має й міцне практичне значення. Запрошуємо Вас до подальшої творчої співпраці. Бажаємо професійного зростання, здоров'я кожному науковцю, нових корисних і об'єктивних досліджень. Нехай ваша місія буде гідно оцінена в українському суспільстві... Божого Вам благословення – рясного, безмірного і своєчасного (За підписом головуєчого В. Антонока).

ІНСТИТУТ РЕЛІГІЙНОЇ СВОБОДИ.

Навряд чи можна пригадати всі Ваші наукові здобутки, реалізовані ідеї та проекти, міжнародні та всеукраїнські заходи, опубліковані монографії та статті. Адже їх вельми багато. Особливо слід наголосити на важливій ролі Вашої релігієзнавчої спільноти в утвердженні свободи совісті та віросповідання в Україні, чому сприяли як кропіткі наукові дослідження та релігієзнавчі експертизи нових для держави релігійних рухів, так і популяризація цього фундаментального права під час публічних заходів із залученням іноземних експертів та науковців. Важливим також є внесок Відділення релігієзнавства у професійну підготовку кадрів державної влади, які реалізують державну політику у сфері релігії на загальнонаціональному та обласному рівнях. Приємно відзначити, що й співробітники нашого Інституту релігійної свободи розширювали свій релігієзнавчий світогляд під час літніх шкіл релігійної толерантності, різноманітних заходів для студентів і молодих науковців, спільних міжнародних поїздок на наукові конференції по країні і в зарубіжжя. Крім цього, окремої відзнаки заслуговує ваша дільність, спрямована на розвиток взаємоповаги, терпимості, діалогу між представниками різних релігій і конфесій, а також популяризація релігійної толерантності серед широкого загалу. Науковий колектив Відділення з його високопрофесійністю і самовдданістю безперечно вніс вагомий внесок в утвердження Української державності, формування громадянського суспільства, в поступ та демократизацію суспільних відносин (За підписом голови Правління ІРС О.Зайця).

УКРАЇНЬСКА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА.

Коли створювалося Відділення релігієзнавства, перед ним ставилося головне завдання – бути повноцінною науковою установою. Тоді ніхто й не припускав, що ця установа відіграє велику роль не тільки в українській науці, а й в історії нашої Батьківщини... За свою історію наше Відділення стало провідною науковою інституцією, яка зуміла дати вичерпний аналіз релігійної ситуації в Україні, а також гідно представляти українську релігієзнавчу науку у світовому науковому просторі... Науковці Відділення не

обмежилися теоретичними дослідженнями, а й вплинули на формування релігійного простору України... Відділення ніколи не втручалося у внутрішнє життя українських церков, але завжди прагнуло стати майданчиком для діалогу з ними. Конференції та круглі столи, зустрічі й дискусії, громадські обговорення та акції міжцерковного спілкування, які відбуваються у ваших стінах з ініціативи Відділення зблизили релігійні організації, заохотили їх до інтенсивного діалогу... Хоч би яка була політична, економічна та соціальна ситуація в Україні, у вашій установі не боялися говорити суспільству правду. Українське суспільство завжди пам'ятатиме сміливість і непікупність співробітників Відділення релігієзнавства під час обох Майданів – Помаранчевого та Революції гідності. Не забуде український народ і той величезний науковий доробок, який інтелектуально збагатив наше суспільство в періоди, коли українська наука була покинута політикумом напризволяще.... Особливо хочу подякувати за опрацьований Вами Релігієзнавчий експертний висновок про ідентичність УГКЦ і спроби запозичення та присвоєння її найменування іншою релігійною спільнотою... Складаю визнання і щиро вдячність за невтомну працю особисто таким науковим співробітникам Відділення релігієзнавства: професору Анатолію Колодному, який зумів виплекати чудовий колектив й запалити в ньому дух любові й самопожертви, професорам П. Яроцькому, Л.Филипович, О. Сагану, В. Шевченку, А. Арістовій, В. Титаренку, П. Павленку, М. Бабію – всім у Відділенні, хто пожертвував свій талант і зусилля релігієзнавчій науці у стінах Інституту філософії... Вірю, що всі проблеми, які переживає Відділення, не спроможні його підважити, позаяк в ньому панує благодотна атмосфера взаємної любові та поваги, як і прагнення творити добро (За підписом председателя УГКЦ Святослава (Шевчука)).

УКРАЇНСЬКА УНІОННА КОНФЕРЕНЦІЯ ЦЕРКВИ АДВЕНТИСТІВ СЬОМОГО ДНЯ

Позаду довга дорога кропіткої роботи на благо України, багато перемог і досягнень. Вже чверть століття завдяки Вашій роботі проходить вивчення релігійних процесів в Україні і підготовка на основі цих досліджень наукових праць. Знаємо, що Ваші гарячі серця віддані Україні та захисту свободи совісті. Пишаємося тим, що знаємо Вас, бо ж людей, які не бояться правди, залишилося небагато. Знаючи, що наша Церква в Україні є небагаточисельною, ми завжди раділи Вашому рівному ставленню до всіх конфесій, підтримці вдалих ініціатив віруючих, зауваженням, коли вони були необхідні, що відповідає високому поклику та врівноваженій позиції справжніх науковців та експертів. ... Нехай неодмінно здійсняться всі Ваші світлі наміри та добрі справи (За підписом президента Церкви С.Носова).

ФІЛОСОФСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ ОДЕСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Вітаємо Вас із 25-тиріччям Вашої науково-творчої діяльності, яка сприяла й продовжує сприяти розвитку українського та світового релігієзнавства, міжрелігійної злагоди в нашій країні, втіленню релігійної свободи в суспільстві (За підписом декана О.Чайковського).

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Наукові співробітники Відділення релігієзнавства – фундатори та сьогоденні подвижники релігієзнавчої думки... Відділення – поважна і суспільно-корисна науково-дослідницька інституція. Ми низько вклоняємося їй за те, що Ваш колектив за будь-яких умов і обставин залишається ключовою ланкою формування національної свідомості і високої фахової культури дослідника, який має справу із надто чутливою сферою – релігією, звернення до якої стає чим раз очевиднішою внутрішньою потребою сучасної людини ... Бажаємо співробітникам Відділення зберегти та примножити набуті високі професійні та особисті якості попри будь-які суспільно-політичні та світоглядно-парадигмальні зміни (За підписом ректора професора С.Мельника).

ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Приємно відзначити, що Відділення релігієзнавства, базуючи свою діяльність на принципах наукової об'єктивності, історизму, світоглядного плюралізму та позаконфесійності відіграло історичну роль у становленні та розвитку вітчизняного академічного релігієзнавства, об'єднанні та координації зусиль вчених-релігієзнавців, богословів-релігієзнавців, викладачів різних релігієзнавчих дисциплін навчальних закладів України в дослідженні феномену релігії, в розробці актуальних проблем, пов'язаних з історією та сучасним станом релігії в Україні, поширення релігієзнавчих знань, в розвитку релігієзнавчої освіти і релігієзнавчого виховання в українському суспільстві, сприянні процесам духовного відродження в Україні, утвердження атмосфери толерантності, взаємоповаги до поглядів, думок, духовно-моральних цінностей, традицій людей різної світоглядної і конфесійної орієнтації. Важко недооцінити внесок Відділення у процеси духовного відродження в Україні, подолання конфліктних ситуацій в міжконфесійних і внутрішньоцерковних відносинах. Завдяки Відділенню була розгорнута в українському суспільстві широка діяльність з пропаганди принципів свободи совісті, вивчення громадської думки з проблем релігії, співпраці з релігійних спільнот із державними та громадськими організаціями, ЗМІ, надана їм значна консультативна допомога. Відділенням набутий значний досвід співпраці із зарубіжними науковцями-релігієзнавцями, міжнародними релігієзнавчими інституціями. Традиційним є проведення Відділенням міжнародних релігієзнавчих форумів, всеукраїнських конференцій. Відділенням започатковано видання авторитетних релігієзнавчих часописів, видано сотні монографій і наукових збірників з актуальної релігієзнавчої проблематики. Переконані, що Відділення й надалі підтримуватиме сформований впродовж 25 років своєї діяльності високий імідж інституції (За підписом ректора професора П.Сауха).

РІВНЕНСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

За роки своєї діяльності Відділення, як провідна академічна установа, здобуло заслужений авторитет важливого наукового осередку з фаху в Україні та світі, здійснило вагомий внесок у розвиток науки про релігію, сформувало славні традиції релігієзнавчих досліджень. Нині посеред Ваших здобутків – видатні науковці України та світу, чисельні релігієзнавчі монографії та збірники, періодичні релігієзнавчі видання, численні наукові і практичні конференції, Дні релігійної свободи, наукові колоквиуми, науково-експертні та аналітичні доповідні матеріали для державних органів влади, міжнародна фахова співпраця із науковими осередками багатьох країн, співпраця із офісами низки конфесій. Ефективний розвиток Відділення став можливим завдяки наявності колективу односторонців – високопрофесійних фахівців та харизматичного керівника. Отож у цей складний час бажаємо Вам міцного здоров'я, миру та спокою як запоруки утвердження досягнутих здобутків та майбутнього розвитку. Хай Бог оберігає Вас від всіх негараздів і дарує духовну міцність, благодать, душевний спокій, наділяє всеблагими успіхами у самовідданій праці (За підписом ректора професора Р.Остоловського) .

КРЕМЕНЕЦЬКЕ МЕДУЧИЛИЩЕ імені АРСЕНА РІЧИНСЬКОГО

Релігієзнавці завдяки Вам нині займають гідну позицію у вищій школі нашої держави... Цей ювілей є приємною нагодою відзначити високий професіоналізм, інноваційні підходи та самовіддану праці науковців Відділення ... Нашими спільними зусиллями було повеннuto із забуття Арсена Річинського (За підписом директора П.Мазура).

СЛОВ'ЯНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ШТАТУ ВАШИНГТОН

Від імені християнських навчальних закладів української діаспори США вітаю з ювілеєм – 25-річчям з дня заснування Відділення. Керівництву та всьому особовому складу працівників Відділення бажаємо наукових успіхів, плідного викладання, творчого натхнення, фізичного здоров'я. Нехай Ваші прапори, що відповідають волі Всевишнього, увінчуються успіхом, а результати Вашої діяльності позитивно впливають на українське суспільство (За підписом ректора Університету Миколи Іванничука).

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ

25-річний період Вашої діяльності ознаменований вагомими здобутками у сфері академічного і практичного релігієзнавства, розробкою актуальних стратегій духовного розвитку українського суспільства, науковим обґрунтуванням необхідності утвердження моральних засад цивілізаційного поступу незалежної України. Теоретичний і практичний доробок Відділення є міцною платформою для подальшої роботи над вирішенням широкого кола злободенних питань і пошуку оптимальних відповідей на виклики сучасної інформаційної доби. Усвідомлюючи значну суспільну вагу діяльності, котру систематично проводить Відділення релігієзнавства і його місце в суспільно-політичному і науковому середовищі України, зичимо колективу подальшого наукового і творчого поступу, актуальних рішень та цікавих проєктів, поглиблення інттеррації у світову релігієзнавчу спільноту. Сподіваємося, що Відділення здобуде належну підтримку та оцінку своєї діяльності з боку держави і суспільства і в наступному своєму 25-тиріччі досягне нових масштабів та виведе українську релігієзнавчу науку на світові вершини розвитку (За підписом керівника Центру Е.Бистрицької).

ЛЬВІВСЬКИЙ МУЗЕЙ ІСТОРІЇ РЕЛІГІЇ

Натхнення праця Вашого колективу, вагомі наукові здобутки є зразком високого служіння українській науці ... Вами видано чимало солідних і багатотомних праць, наукових збірників і довідників, що здобули позитивну оцінку академічної наукової спільноти не тільки в Україні, а й за її межами. Ви зростили плеяду молодих талановитих і творчих науковців-релігієзнавців ... Результатом нашої співпраці є проведення вже понад 25 років міжнародних наукових конференцій з історії релігії в Україні, видрук наукового щорічника, присвяченого важливим подіям і явищам церковної історії та релігійного сьогодення. Надалі бажаємо Вам невичерпної енергії, досягнень та професійних перемог, творчого неспокою та довголіття (За підписом директора О.Мальця).

Надійшли письмові й усні вітання від чисельних установ, навчальних закладів, наукових асоціацій, офісів конфесій, окремих осіб - як з України, так і із зарубіжжя. За всі вітання і побажання колектив Відділення релігієзнавства висловлює свою вдячність і готовність до співпраці з ними в наступні роки.

4. Очікування. Окрім виконання планових тем науково-дослідницьких груп з проблеми структури релігійного феномену, її змін в контексті появи нових елементів, дослідження проблем релігійної ідентичності й релігійної конфесійності, перед нами стоїть завдання завершити роботу з написання 2-томної «Української Релігієзнавчої Енциклопедії», доопрацювати для виставлення в Інтернеті десятитомник «Історія релігії в Україні», разом з конфесіями України написати монографію «Релігії України», видрукувати індивідуальні монографії Л.Филипович «Культура релігійного життя», А.Колодного «Релігійне життя України в його постатях і дослідниках», О.Сагана «Вселенське Православ'я», В.Титаренко «Прогнозування в релігієзнавстві», Г. Кулагіної з індивідуальної православної релігійності, А.Колодного і Л.Филипович «Церква Ісуса

Христа Святих останніх днів в її історії і сьогодні». Готові до видруку відредаговані А.Колодним вибрані твори Юрія Мулика-Луцика за назвою «Історіософія релігії». Чекаємо на вибрані праці О.Бучми і П.Яроцького. Продовжимо проект конференцій у Львівському музеї з історії релігії в Україні, Річинські читання, проведемо ювілейні конференції, присвячені Івану Огієнку, Івану Франку, Йосифу Сліпому. Маємо й далі видруковувати наші «Українське релігієзнавство» та «Релігійну свободу». Очікуємо вихід в доктори В.Титаренко і Г.Кулагіної. Вишукуватиме можливості нашого подальшого виходу в міжнародний релігієзнавчий простір (зокрема на черговий Парламент релігій в 2018 році в Торонто), розширення творчих відносин із різними конфесіями, релігієзнавчими інституціями як України, так і світу. **Керівник ВР проф. А.КОЛОДНИЙ**

4 А2. ПЛАН РОБОТИ Української Асоціації релігієзнавців на 2017-2018 рр.

1. Організаційна робота

==Одержати звіти про роботу в 2015-2016 роках і плани роботи обласних осередків УАР на 2017-2018 роки. На їх основі доопрацювати цей план УАР. Список значимих додатків до плану надіслати осередкам.

Лютий-березень 2017 А. Колодний Л.Филипович

==Провести перереєстрацію членів осередків УАР і проінформувати про наслідки цього Правління УАР.

1-ша пол. 2017 р.

==Визначитися у науковій тематичній спеціалізації осередків УАР.

1-ша пол. 2017 р. А.Колодний

==Надавати допомогу в роботі релігієзнавчої секції Малої Академії наук Постійно Филипович Л.О., Арістова А.В.

==Активно працювати у Всеукраїнській Раді релігійних об'єднань Постійно. Саган О.Н.

==Організувати регулярну роботу сайту УАР. Вмістити на її сторінки всі томи десяти томника «Історія релігії в Україні».

Постійно. Л. та Г. Филипович.

==Провести експертне опитування релігійних меншин на предмет виявлення проблемних питань їх діяльності

Квітень-травень 2017. А.Колодний О.Саган М.Татарчук

==Зібрати інформацію про тематику дисертаційних робіт з релігієзнавства, над якими працюють науковці України

Червень 2017 П.Яроцький О.Недавня

== Налагодити і мати творчу співпрацю УАР із Всеукраїнською Радою Церков і релігійних організацій. Провести спільне засідання.

Постійно О.Саган Л.Филипович

==Продовжити творчу роботу УАР з Українським Біблійним товариством.

Постійно О.Саган В.Шевченко

== Налагоджувати комунікацію УАР із конфесійними і громадськими інституціями

Постійно О.Саган Л.Филипович

2. Наукові конференції

==Кожному обласному осередку проводити одну тематичну конференцію протягом 2-3 років

Щороку Голови осередків

==Продовжити практику проведення щорічних травневих конференцій з історії релігії в Україні на базі Львівського музею історії релігії із